

**A Cica, a Kisveréb, Hangya Úr és a
koronavírus**

**Járványos tanmese nagyovisoknak és
kisiskolásoknak**

írta: Mészner Zsófia,

rajzolta: Szabó Gabriella

Helyszín: Kis vidéki kertés ház udvara

Kiadó:

Uro-Medic Kiadó Budapest, 2020

uromedic2020@gmail.com

Nyomtatott formában megvásárolható ezen az email címen.

ISBN 978-963-85621-3-5 COVID Mese (pdf)

Szereplők:

Panka, első osztályos kislány

Cica - kicsit butuska, cirmos macska,
Panka jóbarátja

Kisveréb - Panka jóbarátja, de tart
Cicától, kötekedő

Hangya Úr - bölcs öregúr, aki sokat
hallgatja a rádiót, sok újságot elolvas
mindennap. Nagy a tekintélye, Panka és
barátai gyakran fordulnak hozzá
tanácsért.

Koronavírus - mint szemmel nem látható,
de állandóan jelenlévő szereplő

Szép napos délután volt. Cica álmosan nagyot nyújtózott. Véletlenül lesöpörte Hangya urat egy lapulevélről, aki éppen a mai újságot olvasta. Leesett a szemüvege, kiesett a kezéből az újság, ezt nem hagyhatta szó nélkül.

-Ejnye, Cica, vigyázhatnál jobban! - méltatlankodott Hangya Úr. Kisveréb nagyon humorosnak találta, nagyot nevetett azon, ahogy Hangya Úr igyekezett visszaülni a lapulevélre és folytatni az olvasást.

-Te pedig, Kisveréb, inkább repülj az ablakhoz és szólj Pankának, jöjjön ki a titkos helyünkre, biztos nagyon szomorú, amiért nem mehet se iskolába, se a barátaihoz!

Kisveréb elszégyellte magát, bocsánatot kért és már repült is szólni Pankának. Szerencsére nyitva volt a kislány szobájának ablaka, így a párkányra repülve gyorsan át tudta adni az üzenetet.

Cica közben elnézést kért Hangya úrtól és megígérte, hogy legközelebb óvatosabban fog nyújtózkodni a nagy lapulevélnél, ahol Hangya úr lakik.

Panka kisvártatva le is szaladt a lépcsőn,
és leült a kert zugában a titkos helyen egy
fatörzsre, ahol a barátai már várták.

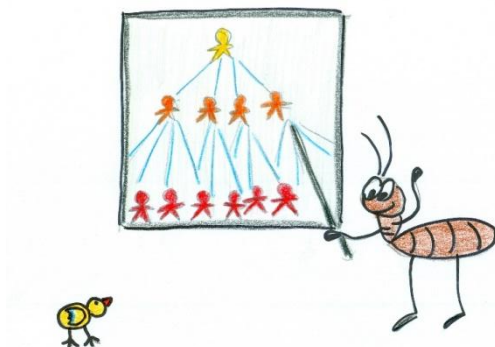
- Már nagyon vártam, hogy hívjatok, borzasztó ez a bezártság. Egyáltalán nem értem, miért nem lehet menni suliba és miért nem jöhetnek át hozzám a barátok? Hiszen megérteném, ha beteg lennék, vagy ők lennének betegek, de mindenki jól van, csak a rádióban meg a TV-ben beszélnek általában erről a koronavírus járványról. Hangya Úr, meg tudnád nekem mondani, mi az a járvány egyáltalán és miért jön egy ilyen ide?" - kérdezte Panka a hozzá simuló Cicát megcirógatva.

Hangya úr szépen összehajtogatta az újságját, levette a szemüvegét és beletette a tokjába. Megköszörülte a torkát és így szólt:

- Tudod Panka, járványok régen is voltak, csak elszoktunk tőlük. Tudod miért? Mert bizony a tudósok az orvosokkal összefogva felfedezték az ellenszerüket - a védőoltásokat. A járványokat ugyanis szemmel nem látható parányi élőlények, vírusok és baktériumok okozzák, melyek mindig is együtt éltek velünk. A korábbi járványok ellen már tudunk védekezni, ezért kellett neked is már kicsi baba korodtól oltásokat kapnod.

Panka elgondolkodott, majd így szólt:

- De még mindig nem értem, mi az a járvány, úgy egyáltalán? És miért éppen korona??

Hangya Úr megint elővette a szemüvegét a tokból és folytatta:

- Járványról akkor beszélhetünk, ha rövid időn belül egy fertőzés sok embert betegít meg, méghozzá úgy, hogy a beteg emberekről terjed a fertőzés sok egészségesre.

Majd fogtok az iskolában tanulni a nyelvújítókról, ők igyekeztek megakadályozni, hogy a magyar nyelvben idegen szavak legyenek, így született a JÁRVÁNY szó is.

Kisveréb úgy érezte, ezt nem hagyhatja szó nélkül:

- Miért nem inkább SZÁLLVÁNY a neve, hiszen a járványban a betegség emberről emberre száll, mint mi madarak, nem?

Hangya Úr azonban meg se hallotta Kisveréb felvetését, mert így folytatta:

- A nyelvújítókat sokan kinevették, mert voltak ám furcsa ötleteik is - például ki tudnátok találni mi lehetett a „nyaktekerészeti-mellfekvencs”?

- Biztosan valamilyen bonyolult frizura
- vélte Cica.
- Hát, ha a nyakra tekerik, akkor
valami sál inkább, nem? -
gondolkodott hangosan Panka.
- Jól gondolod Panka, a nyakkendőnek
lett volna ez a neve, hiszen az is
hasonló, mint a sál!

Panka beszaladt a házba és már hozott is egy szép, zöld-pettyes sálát, amit ügyesen megkötött a nyakán.

- Rendben, Hangya úr, a járványt már értem, de hogy jön ide a koronavírus? Honnan tudjuk, hogy néz ki, ha szemmel nem is lehet látni? - kérdezte Panka.

- Attól, hogy szemmel nem lehet látni a vírusokat és a baktériumokat, azért mégis megnézhetjük őket, ha van elég jó nagyítónk. Olyan műszerekre van szükség, amik a szemünknek segítenek - ezek a mikroszkópok. A felnagyított képeken látták meg a tudósok, hogy a mostani járványt okozó vírusnak a formája hasonlít egy koronára, ezért nevezték el így.
- Még mindig nem értem, hogy tud egy szemmel nem is látható kis élőlény ennyi embert megbetegíteni? - hitetlenkedett Panka és Cica is helyeslően pislogott.
- Bizony, ez igazán nagyon érdekes - kezdett a magyarázatba Hangya Úr.
 - A vírusok nemcsak nagyon picik, de ráadásul gyengék is, nem is képesek

önállóan megélni, szükségük van egy másik élőlényre ahhoz, hogy tudjanak szaporodni, életben maradni. Ahogy aztán találnek egy egészséges embert, akibe beköltözhetnek, már tudnak szaporodni és a fertőzés átkerülhet a következő, a beteggel találkozó másik emberre is - így terjedhet a járvány.

Panka letette Cicát a fűre és összeráncolta homlokát, annyira figyelt, majd megkérdezte:

- Akkor azért viselnek a felnőttek maszkot az utcán, hogy ne juthasson hozzájuk közel a vírus? És ezért kell akkor is kezet mosni, ha nem is piszkos a kezünk?
- Bizony ez a helyzet - a betegek, amikor lázasak, köhögnek,

tüsszentenek, vírusok tízezrei
juthatnak a levegőbe! Nemcsak a
koronavírus tud így terjedni, sok
más fertőzést, például az influenzát
is el lehet így kapni - folytatta
Hangya Úr.

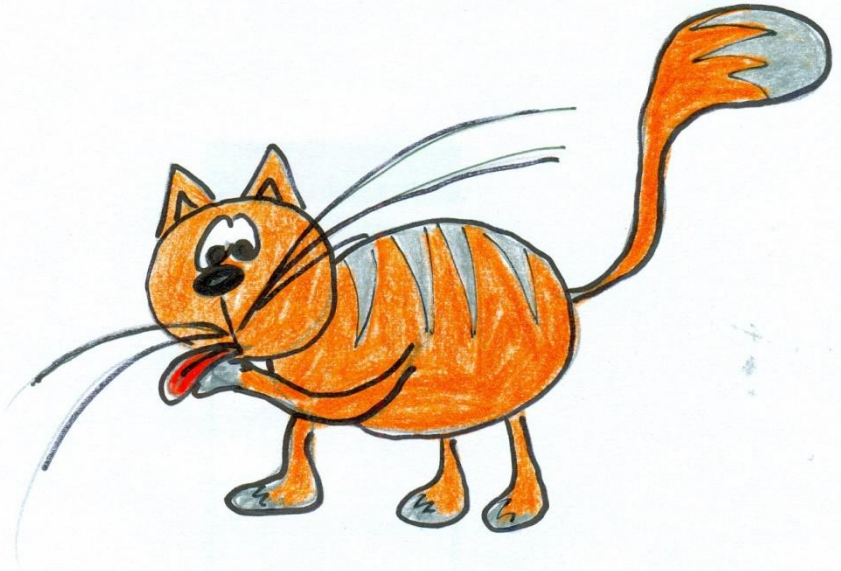

Hangya Úr levette a szemüvegét, gondosan összehajtogatta és betette a tokjába. Helyeslően bólogatott és így folytatta:

- A kézmosás pedig nemcsak a koronavírus járvány miatt fontos, hanem sok más betegséget - azt is olvastam valahol, hogy minden **MÁSODIK** fertőzést - segít elkerülni! Éppen azért, mert a kezünkön is bizony mindig ott lehet sok, szemmel nem látható vírus vagy baktérium, amiket az alapos, szappanos kézmosás eltüntethet, de nem hosszú időre. Ezért kell mindig evés előtt, WC után, hazajövéskor vagy például Cica simogatása után kezet mosni!

- Nahát, én miattam aztán miért? Én ugyan nem vagyok piszkos, nagyon is tisztára nyalogatom a bundámat mindennap! - méltatlankodott Cica.

És ezzel sértődötten neki is látott alaposan végig nyalogatni mind a négy tappancsát.

Hangya Úr megvakarta a fejét és a torkát megköszörülve folytatta:

- Félreértettél Cica, persze, hogy nem vagy te piszkos, de a te bundádon is, az emberek bőrén is, mindannyiunk testében is élnek olyan baktériumok, vírusok, amik az illetőnek nem okozhatnak betegséget, de másnak igen - bonyolult dolog ez, nem könnyű megérteni. A te bundádat, Cica, is meg tudják ám támadni apró élőlények, azért is kell például bolhák, kullancsok ellen hordanod azt a csinos nyakörvedet.
- És én még azt hittem, hogy azért, mert ez a divat - mormogta Cica lesütött szemmel.

Panka azonban vissza akart térni a járványra és arra, hogy, mit lehetne tenni, hogy vége legyen végre.

- Az előbb azt mondtad, Hangya úr, hogy azért kaptam oltásokat pici baba koromban meg most a télen is, hogy ne legyek beteg. Akkor miért nem kapok most én is, a Nagyi is oltást ez ellen a koronavírus ellen is? Nem mintha szeretném az oltásokat, de mégis inkább jöjjön az oltás, és mehessek iskolába, a barátaimhoz és a Nagyihoz.

Kisveréb éppen visszarepült hozzájuk a konyhaablak párkányáról és közbeszólt:

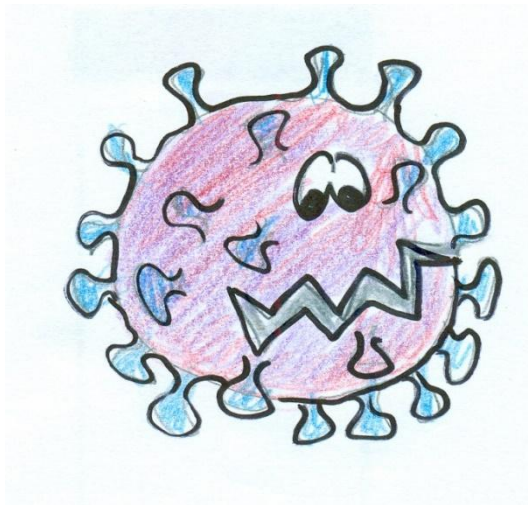
- Panka mamája éppen az előbb beszélt a Nagyival telefonon, mert se a Nagyi nem jöhet ide, se Panka nem mehet a Nagyihoz - hát ez miért van, Hangya Úr?

- Egyszerű az oka - az a tapasztalat, hogy a koronavírus járvány nem egyformán okoz betegséget mindenkinek. A legnagyobb veszélyben a nagymamák, nagypapák vannak a koronavírus miatt, emiatt őket kell megvédenünk azzal, hogy nem látogatjuk meg őket és ők sem minket. A gyerekek például elkaphatják ugyan a fertőzést, de nem lesznek nagyon betegek, mégis megbetegíthetik az idősebbeket.
- Ha a korábbi járványok ellen már beváltak a védőoltások, miért nem adunk ilyeneket most is - tért vissza a korábbi kérdésére Panka.

Hangya úr odébb ült a lapulevélen, mert szemébe sütött a nap, nagyon melege lett és zavarta az erős fény. Megtörölte a homlokát és Pankához fordulva mesélt tovább:

- Már több, mint száz éve lehet védőoltásokkal elkerülni egyes fertőzéseket. Azonban ez a koronavírus sajnos új jövevény, az egész Világ most ismerkedik vele.

-

- Idő kell ahhoz, hogy a tudósok útmutatásai alapján készülhessen ellene védőoltás. Sokan dolgoznak ezen, van is rá esély, hogy pár hónap múlva sikerüljön.
- Úgy érted, Hangya Úr, hogy ha nem kaptam volna oltásokat, sokféle járvány érne utol engem is? - kérdezte Panka.

Cica sem akart kimaradni a társalgásból, közbevágott:

- Csak a gyerekek kaphatnak oltásokat, a macskák - na jó, a kutyák - például miért nem? - nézett Hangya úrra gondterhelten.

- Szó sincs róla, az állatoknak is vannak oltásaik - csak ők nem a gyermekorvostól, hanem az állatorvostól kaphatnak ilyeneket - ahogy te is kaptál, Cica, mégha el is felejtetted!

Cica megnyugodva gömbölyödött össze, nem volt több kérdése. Panka azonban többet szeretett volna tudni:

- Tudnál mondani olyan járványt, ami ellen én már védett vagyok, Hangya Úr?
- Ha megkéred édesanyád, biztosan meg tudja neked mutatni azt a kiskönyvet, amiben sok apró matrica jelzi, mennyi védőoltást kaptál már eddig is. A kórházban, ahol születted, már kaptál TBC ellen - ezt a betegséget hívták régebben tüdővésznek - védőoltást.

Pár hónapos korodban jött a gyermekbénulás elleni védőoltás, a szamárköhögés, a vérmérgezés, agyhártyagyulladás és a torokgyík elleni oltással. Pár éve kaphattál oltást kiütésekkel járó, súlyos fertőzések ellen is, te már nem leszel se kanyarós, se rózsahimlős, se bárányhimlős, hogy csak a legfontosabbakat említsem.

- Hű, ez rengeteg oltás, jó, hogy nem is emlékszem már mindegyikre.
- Azért nehogy azt hidd, hogy ennyi szúrást is kellett kapj, mivel a piciknek adott oltások között több olyan is van, ami három vagy akár öt betegség ellen is egyetlen szúrással történik! - fejezte be Hangya Úr.
Ha kíváncsi vagy ezekre a betegségekre részletesebben, szívesen mesélek neked ezekről legközelebb!

Panka még akart volna mondani valamit,
meg sem szólalt, amikor meghallotta
édesanyja hangját:

- Panka! Merre vagy! Gyere kezet
mosni és készen van az uzsonna!
Búcsúzz el mára a barátaidtól,
holnap is van nap, majd
folytatjátok...

A szerzőkről:

Mészner Zsófia gyermekorvos, infektológus, évtizedek óta védőoltásokkal foglalkozó szakember. Jelenleg a Heim Pál Országos Gyermekegészségügyi Intézet módszertani igazgatója. Ez a mese első műve a gyermekirodalomban, eddigi munkássága szakmai cikkekre, tankönyvekre, orvosképzéshez kapcsolódó szakanyagokra korlátozódott.

Szabó Gabriella ruhatervező. 2009-ben alapította saját márkáját zagabo néven. A rajzoláshoz, rajzfilmekhez gyerekkora óta vonzódik, iskoláskorában még a rajzfilmrendezés érdekelte, majd művészettörténet és kommunikáció szakokon átívelve jutott el a divat világhoz.